

El sopar dels «nou»

/ Jordi Vicent

Els «10 d'Alaquàs», deu anys després

El passat 27 de juny es reunien a València, en un sopar commemoratiu, nou polítics de significació molt diversa: del ministre de Sanitat Ernest Lluch al dirigent del PSAN Josep Guia. Recordaven la seua detenció, fa deu anys, quan s'aplegaren en la clandestinitat per constituir el Consell Democràtic del País Valencià. Dels «10 d'Alaquàs» faltava només Xavier Navarro, que no pogué assistir-hi.

Adolf BELTRAN

Les diferències amb el PCE, OCE (Bandera Roja), PTE i altres forces de l'oposició al franquisme, havien avortat, en un moment molt tendre, la primera «taula democràtica» contra el règim. Mentre aquestes forces eren partidàries de potenciar la creació de juntes democràtiques vertebrades a nivell d'estat, el Partit Socialista del País Valencià (PSPV), el Partit Socialista d'Alli-

berament Nacional dels PPCC (PSAN), el Moviment Comunista (encara MCE) i el Partit Carlí (PCV), entre altres, eren partidaris d'un organisme d'àmbit valencià, amb una definició i un programa més atents a la reivindicació nacional i autònoma del País Valencià.

Era l'any 1975 i els grups vinculats a la segona opció tenien, el dia 24 de juny, una reunió de treball en una casa d'exercicis d'Alaquàs (l'Horta). Deu

persones acudiren a la cita, en representació de les respectives formacions polítiques. Eren Laura Pastor (Partit Carlí), Josep Corell (USO), Carles Dolç (MCE), Carles Martínez Llana (Oposició d'Esquerra al PCE), Xavier Navarro (UC), Josep Guia (PSAN), Francesc Candela (PSAN), Joan Josep Pérez Benlloch (PSPV), Vicent Soler (Socialistes Valencians Independents-SVI) i Ernest Lluch (SVI).

Avui, un és ministre

(Lluch); un altre, diputat al Parlament Valencià (Soler); un altre, vice-rector de la Universitat de València (Guia), i un altre, regidor d'UPV a l'ajuntament de Gandia (Candela). Han passat deu anys des d'aquella reunió, que és ja històrica, perquè esdevingué alhora una fita de la lluita antifranquista i una de les primeres escaramusses de la transició política.

La policia seguia, rutinàriament, un dels que hi participaren, segurament

Laura Pastor, i descobrí, per casualitat, la reunió. Sobre la taula, l'esborrany del document fundacional del Consell Democràtic del País Valencià, un organisme unitari que naixia amb un programa de trencament que preveia l'amnistia política, el restabliment de les llibertats democràtiques, la dissolució dels cossos repressius i la constitució d'un govern provisional de la Generalitat.

Una dotzena d'agents entrà a la sala i procedí a

tres dies que durà la detenció.

Fora, al carrer, Vicent Ventura, dirigent del PSPV i una de les figures de més pes entre els demòcrates d'aleshores, començà a remoure cel i terra, la premsa, els advocats amics i els sectors de la dreta demòcrata. Els degans de les facultats de Ciències i d'Econòmiques, els professors de la universitat, els advocats Attard, Davó, Ruiz Monrabal (que, com a membre de la UDPV,

prés, li recaria d'haver publicat. «... hace escasos días, diez personas, del País Valencià, fueron detenidas en una casa de ejercicios espirituales. Los conozco a casi todos. Son —sin duda— de los hombres mas sinceramente preocupados por el presente y por el porvenir del País Valencià», assegurava el professor de Dret Mercantil. El futur, però, anava a esmicolar tota aquella unitat solidària.

Laura Pastor, Xavier Navarro i Martínez Llana, amb l'esmoreïment o la desaparició de les seues formacions, han passat actualment a posicions allunyades de la política o molt discretament vinculades a la militància. Josep Corell faria, anys endavant, la unificació del seu sector de la USO amb Comissions Obreres. Carles Dolç és un altre dels «admirablement tossuts» i segueix militant en el Moviment Comunista, del qual

La premsa — amb totes les «limitacions» del moment — se'n feu ressò

detenció dels presents. En el camí, mentre eren traslladats a les dependències policials, tingueren ocasió d'anar menjant-se els papers i les agendes comprometedores. Set d'aquells polítics «subversius» foren instal·lats en la Xefatura Superior de Policia i tres en una comissaria que hi ha quasi enfront, en la mateixa Gran Via de Ferran el Catòlic, a València. Aquests últims, Guia, Candela i Navarro, tingueren sort, perquè un dels policies era pare d'una alumna del primer. I van poder disposar de la premsa diària i d'un cafè amb llet el matí de cada un dels

formava també part del Consell Democràtic), Garcia Esteve... i, en definitiva, tot l'espectre de l'oposició al franquisme, que aquells dies seguia atentament l'agonia del general a Madrid, es van mobilitzar.

Divendres, dia 27 de juny, després de les diligències judicials, els «deu d'Alaquàs» eren posats en llibertat, prèvia fiança de 10.000 pessetes, entre els aplaudiments de tres centenars de persones que s'havien concentrat davant l'audiència territorial de València.

Manuel Broseta escrivia el dia 29 en *Las Provincias* un article que, anys des-

Com explica Guia, quan li preguntem avui sobre les diferències entre les detencions del moment i aquelles de què ell encara ha estat objecte fa pocs mesos, «el ressò solidari, en aquella època, era molt més generalitzat entre els demòcrates. Ara, la solidaritat ve només de l'independentisme i el nacionalisme. El ressò solidari és estrictament nacional. La qual cosa aclareix les coses». Josep Guia, de fet, és un dels pocs que manté l'estricta i idèntica militància de quan fou detingut a Alaquàs. Tenia aleshores la mateixa fama de negociador dur i intel·ligent que avui.

és encara un dels més destacats dirigents.

Joan Josep Pérez Benlloch, d'altra banda, abandonà la política quan Vicent Ventura fou desplaçat en la direcció del PSPV. Un desplaçament que es perfilava ja l'any 1975, des del grup més petit, però actiu, dels qui formaven el Consell Democràtic del País Valencià: els Socialistes Valencians Independents. Un grup que ha donat a la política del PSOE, si més no, un senador (Alfons Cucó), el ministre Lluç, un diputat valencià (Soler) i un regidor i dirigent d'Esquerra Socialista (Vicent Garcés).

SVI es va incorporar al PSPV i va acabar conduint la maniobra d'unificació amb el PSOE, que l'any 1975 era una molt feble organització al País Valencià i s'integrà al final d'aquell any dins el Consell Democràtic com a Federació Socialista Valenciana. Pérez Benlloch ho explica així: «De tots és coneguda la invencible aversió de Ventura a les reunions polítiques i a les llargues i avorrides discussions. Fent broma, quan ja s'havien integrat al PSPV els SVI, solia comentar que ens acabarien guanyant la partida perquè aquella gent es passava el dia sencer pensant en política, i nosaltres només ho fèiem unes hores».

Fet i fet, el cervell dels «alegres professors de Windsor», com solia anomenar aquell grup Joan Fuster, és unànimement adjudicat a Ernest Lluch, l'actual ministre de Sanitat, que, la nit del dia 27 de juny, mentre els «deu d'Alaquàs» començaven el seu animat sopar nostàlgic en un cèntric restaurant de València, defugia comentar la remodelació del govern de Felipe González i assegurava a EL TEMPS que, en 1975, ningú no podia haver somiat que real-

Ernest Lluch: la «professionalització»

/ Jordi Vicent

ment, un dia, «hi hauria una Generalitat, s'ensenyaria el català a les escoles i el País Valencià tindria un Estatut d'Autonomia».

Lluch tenia fama, durant els anys setanta, de

jugar amb tres agendes: de València, de Barcelona i de Madrid. Més tard, exercí una espècie de doble militància, en el PSPV i el PSC. Diuen que afirmava: «Sense Ventura, no hi haurà socialisme valencià i,

amb Ventura, el socialisme valencià és impossible». El ministre no recorda com a seua la frase, però pensa que podia haver compartit la idea. «És una pena que Vicent Ventura no estiga en la política activa. Jo li tinc una gran estima, potser més avui que fa deu o vint anys».

Cebrià Ciscar, en l'única salutació que els assistents al nostàlgic sopar del dia 27 van rebre per escrit, afirmava: «ara fa deu anys que vau ser un dels símbols de les aspiracions col·lectives del nostre poble, en lluitar per la recuperació de les llibertats democràtiques i les institucions autonòmiques. No foren debades el vostre esforç i el vostre projecte, que en bona part ja són avui una realitat». Una realitat, afegim nosaltres, que satisfà alguns d'aquells i que, als altres, no els ha fet renunciar als seus somnis, a les seues lluites.

La història d'aquests deu anys ha estat tensa i intensa. Per resumir-la, en relació als «deu d'Alaquàs», resulta molt expressiva l'opinió de Pérez Benlloch: «Han reeixit políticament els qui tenien una total voluntat de professionalitzar-se». Així és la vida. Però continua.

Wenta del Pilar

Ctra. entre Alcoi i Cocentaina, s/n.

Tel. 59 23 25

ALCOI